

VASÁR NAP

EGYHÁZTÁRSADALMI KÉPES CSALÁDI LAP.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
TÓTHFALUSI JÓZSEF,
ev. ref. lelkész.
TÁRS SZERKESZTŐ:
PAÁL GUSZTÁV,
ev. ref. koll. tanár.

KIADJA:
Az Erdélyi Ref. Egyházkerület
„Egyházi Ertekezlete“

Szerkesztőség és kiadóhivatal
hová a lapba szánt kéziratok
==== reklamációk és ====
előfizetési pénzek küldendők
==== Maros-Vásárhely, ====
Szentgyörgy utca 9. szám.
==== ev. ref. lelkészi lakás. ====

Megjelenik:
minden vasárnap egy íven.
ELŐFIZETÉSI ÁR:
Egy évre . 4 kor. Negyedévre 1 kor.
Fél évre . 2 kor. Egy szám ára 10 fill.

A mi tudományunk.

Különös vonása a mai kor emberének az a törekvés, hogy nagytudományú, magasmiveltségű egyénnek látszassék. Ha figyelemmel kísérjük társadalmunknak egyes osztályait, meggyőződhetünk eme törekvés általánosságáról. Egy es küdtszéki tárgyalás alkalmával csodálkozva hallgattam az egyszerű székely bácsik előadásait, melyeket a helytelenül használt idegen szavak igazán elégtelenítették. Nem kellett sokáig tünődöm azon, hogy vajjon mi okból csúfítja el a jó magyar nép egyszerű fia a szépen zengő anyanyelvét előtte teljesen érthetetlen idegen szavakkal, mert csakhamar észrevettem, hogy egymásra licitáltak, hogy melyik a nagyobb tudós, hogy melyik kever több idegen szót beszédjében. És ha némelykor iparos barátaimmal beszélgetek, oda vagyok az ámulattól, hogy ők Zoláról, Gorgijról és nem tudom hány idegen íróról ítéletet, véleményt mondanak; egyik-másik regényének a címét is tudják, valószínűleg olvashattak is valamit belőle. Dicséretükre legyen mondva, hogy mindennek dacára szorgalmason forgatják pihenőjük óráiban magyar költőinket, de a társalgásban inkább a furcsa nevű idegen írókat emlegetik, mert így többnek látszanak — az általános vélemény alapján. — Ugy nevezett művelt köreinkről talán meg sem

kellene emlékezni, hiszen jól tudjuk, hogy mennyi képtelenséget beszélnek össze-vissza, hozzá szólván mindenhez: politikához, művészethez, bölcsészethez, társadalmi és nemzetgazdasági kérdésekhez egyaránt, csak azért, mert ez divatos, ez a mai miveltséghez tartozik.

Csodálatos! Mindenről beszélünk, mindent olvastunk, csak egyről nincs fogalmunk, csak egyet nem ismerünk: a bibliát. Miért nem? Mert nem tartozik az előkelőséghez, nem divatos, nem kölcsönzi a tudományosság látszatát. Szánakozó mosoly, tréfás incselkedés, igen sokszor durva támadások, sértő szavak kísérik annak beszédjét, ki tudományát, vagy mondjuk helyesebben miveltségét a bibliából meríti. Tudományt, szakismeretet a tudományos szakmunkákból tanulunk. Ez azonban csak olyan fény, a mely világít ugyan, de nem melegít. Hűvösen, érintetlenül hagyja ez a fény a szívünket. A világosságon kívül üdítő, boldogító melegséget csak a biblia örökszép, felemelő igazságai nyújtanak. Igazi lelki miveltséget, szívbeli nemességet csak a bibliából nyerhetünk. Az életnek az iránytűje pedig a szívjóság, a rendíthetetlen hit.

Talán valamennyien hallottunk elődeink számtalan harczairól, a prot. gályarabok vértanúságáról, mérhetetlen szenvedéseikről. Vajjon honnan merítették az erőt, a kitartást? Honnan a

reményt és bizalmat, hogy a megpróbáltatásoknak sötét felhői Istennek kegyelméből előbb-utóbb eloszlanak, hogy a siralomnak völgye Istennek akaratára az örömmek országa lesz? Ismerték a próféták tanításait, melyeknek minden egyes szavából azt tanulták, hogy szenvedéseiknél nagyobb csapásokkal látogatta meg Isten az ő kiválasztottjait és a megpróbáltatások után felmagasztalta a Hozzá hiven ragaszkodó szolgálait, reménykedő fiait. Midőn a török háborúk idején elődeink egyik kézben fegyverrel hazánkat védték, másik kézben vakoló kanállal a rombadült erődöket újraépítették, a bibliából meritették a csodalatra méltó kitartásnak erejét.

Történeti tény, hogy a harcos, ki éjjel-nappal fegyvert hordott és végső erejének megfeszítésével küzdött az ellenséggel, első pihenő óráját arra használta fel, hogy lelkét a bibliának örökké való vizével, Istennek igéjével felüditse, erősbitse; lelkében élt a hit: „Az Ur a te őriző pásztorod.“

Vajjon miért tudták e szomoru időknek asszonyai azt a sok szenvedést elviselni, mely a folytonos háboruszkodásnak ezer meg ezer csapása folytán rájuk nehezedett? Midőn férjeiket török fogságba hurczolták, felnőtt fiaikat a harcz mezejére vitték; midőn kenyerek éjjel és nappal keserű könnyhullatás volt. A váraknak úrnői megalázkodtak Isten előtt, a lovagtermeknek félhomályába a szent irás lapjait forgatták. Lelküket megihlette a kananeabeli asszony mély hite és vele együtt kiáltottak az Urhoz: „Uram légy segítségül nekem!“

Szenvedni, mi is szenvedünk; terhek ránk is nehezedenek; sokan roskadoznak a csapásoknak sulya alatt, mégse keresik a megváltást az Ur Jézus tanításaiban. A testnek örömeiben; silány és a szívet megmételtyező könyveknek, rablók-, gyilkosokról szóló rémregényeknek olvasásában keresnek szórakozást, vigasztalást és nem hallják az Urnak szeretetteljes hívogatását: „Jöjjetek én hozzám mindnyájan, kik megfáradtatok és megterhelgettetek és én megnyugosztalak titeket.“

Ugy vagyunk a tudománnyal, mint a szajkó a beszéddel. Ha néhány morzsát összegyűjtöttünk már azt hisszük, hogy mindent tudunk, egyebet sem kell tanulnunk. Hivalkodunk tudo-

mányos ismereteinkkel és fennhéjázva lekicsinyeljük Jézus Krisztusnak evangéliumát. Nem akarjuk belátni, hogy a „jövendőmondások is eltöröltetnek, a különböző nyelvek is megszűnnek, a tanulásból való esméret is eltöröltetik, mert rész szerint vagy bennünk az esméret“; csak a hit, reménykedés és szeretet marad meg. Ezek közül is a legnagyobb a szeretet, melyet csak Krisztus evangéliumából tanulhatunk meg.

Ha lelkesedünk a nemzeti — vagy, épen a világirodalomnak kiváló költőiért, miért nem rajongunk Krisztusért is? Hiszen e földön eszményibb lényt nálanál sehol sem találunk. Örökké való igazságait nemcsak hirdette, hanem életével és halálával igazolta is, meg is pecsételte. Evangéliuma soha el nem mulik; mindenek elpusztulnak, de Krisztusnak szava örökké él.

Jeruzsálem siró leányai.

Irta: Tróznér Lajos.

„És követé őt a népeknek és asszonyoknak nagy sokasága, mely asszonyok kesergik és siratják vala őt. Jézus pedig feléjük fordulván mondá: Jeruzsálem leányai! ne sirjatok én rajtam, hanem ti magatokon sirjatok és a ti magzataitokon, mert ime eljönnek a napok, melyeken ezt mondjátok: Boldogok a meddők s a mely méhek nem szültek és az emlők, melyek nem szoptattak. Akkor kezdik mondani a hegyeknek: Essetek reánk és a halmoknak: Borítsatok el minket. Mert ha a zöldelő fán ezt mivelik, mi érik a száraz fán.“

Igy szólította meg a Megváltó Jeruzsálem leányait, kik siratták őt a halálra vezető uton; utolsó szavai ezek voltak a keresztre feszítése előtt. Ezen esemény a Via Dolorosán, a szomorúság útján történt, így nevezik ugyanis azon utat, mely Pilátus palotájától mintegy három kilométernyi távolságban a kálváriára vezetett.

A menet, mely Pilátus palotája előtt alakult s Jézust kikísérte, kétségkívül az ily alkalomkor szokásos alakban haladt. Legelől ment a római századparancsnok; a centurio, kire az ítélet végrehajtása és a kivégzésnél való felügyelet volt bízva, követte őt egy csapat római katona, a mely erre az alkalomra ki volt rendelve. A katonák után haladt az elítélt vállán keresztjével; mellette jobb és balfelől két-két katona, kik a megfeszítéshez szükséges eszközöket vitték s egyszersmind az ítéletet végrehajtották. Közvetlenül az elítélt előtt ment a praetorium egy alsóbb rangú tisztje, ki egy fehér fatörzsön az ítéletet vitte, mely okaival együtt a fába be volt vésve. A menet azzal az

ünnepélyes komolysággal, mely a római katonai ceremóniákat jellemezte s a melyet még komolyabbá tett a zsidók hamis vádaskodása elterjesztett az a nézet, hogy Jézus a római birodalom ellen lázadt fel, megindult a damaskusi kapu felé vezető úton a kálvária hegyére. Az a nagy sokaságú nép, mely napok óta szenvedélyes várakozással, lázas izgatottsággal várta, leste Jézus elfogatásával beállott események alakulását, most még nagyobb tömegben verődött össze Jeruzsálem szűk utcáin. Nem az a nép-csöcselék volt ez, mely máskor összeszokott gyűlni az efféle látványosságra, nem a pusztá kíváncsiság s a keleti népeket jellemző szemlélődő tétlenség vitte őket e jelenethez, hanem a kielégített bosszu érzete, a káröröm. Az uralgó, a mívelt osztály; az írástudók és a papok; a nép vénei és szószólói; az egyház és az állam vezetői voltak, kik büszkén, kárörvendő diadal érzettel jártatták szemeiket azon, kit halálra vittek. Az utcák lakói azok rokonai, jóbarátai, ismerősei, kik más városrészből jöttek ide, az ablakokban, a keleti házak lapos tetőin összeszorulva várták a menet elvonulását. Ehhez járult még a tömeg is, mely nem csak a szentföldről, hanem a világ minden részéből összesereglett a pascha ünnepére s a mely a papoktól és írástudóktól félrevezetve, még a halálra vezető úton is gúnyolta és szidalmazta az Údvözítőt.

A menet eközben, alighogy kiért a damaskusi kapun, hirtelen megállott, mert Jézus összeroskadott a kereszt súlya alatt. A mi bizonyára nem azért történt, mintha az Úr gyenge testalkatú lett volna, mert természetileg erős, kifejlett testűnek kellett lennie. Hisz ifjú éveit atyja mesterségében töltötte; a munka és a szabadlevegő megedzette izmait s kétségkívül vitt nem egyszer nagyobb és súlyosabb terhet is, mint a ma is a római kereszt volt. De ha meggondoljuk a Gecsemáni kertben történt lelki küzködéseit, a Sanhedrim, Herodes és Pilátus előtti meghurczoltatását, megvesszőztatását, elgondolhatjuk, mennyire meg volt törve testileg. Ekkor a századparancsnok a kereszt vitelét — a mint a bibliában írva van — egy Simon nevű zsidóra bizta, ki észak Afrika egyik városából, Cyrenéből ment fel Jeruzsálembe a pascha ünnepre, ki ép szembe találkozott a mezőkről visszatértében a menettel. Más körülmények között a katonák megállottak, míg a keresztvivő magát kipihenve új erőre kapott, de most látva a százados a sokaság izgatott hangulatát, hallva a siró asszonyok jajveszékelését, nem merte a tömeget hosszú ideig feltartóztatni. Másfelől a keresztet sem bizhatta valamelyik katonájára, mert ezzel lealacsonyította volna a római állam büszke méltóságát. Nem lett volna tanácsos az sem, ha valamelyik zsidóra parancsolja a kereszt vitelét, mert ez által ilyen hevestermészetű s könnyen fellobbanó nép között zendülés támadhatott volna. Ezért Simonnak jövedele, ki messze földről, de ugyancsak a római bi-

rodalom alá tartozó tartományból, ment fel Jeruzsálembe, kisegíté őt a bajból. Símon ugyanis félelemből, vagy mi még valószínűbb, mivel Jézusnak hive volt, az iránta való könyörületből magára vállalta a kereszt további vitelét.

A mig ezek történtek Jézus megszólította a siró nőket, kik keleti szokás szerint mellüket verve jajveszékeltek és siratták őt. A nők, mint látszik, nem értettek egyet a farizeusokkal és írástudókkal, mert meg voltak győződve Jézus ártatlansága felől. Midőn pedig látták ezen bántalmak között is türelmes önfeláldozását, látták, hogy a ráözönlő szidalmakat mily nagy lélekkel türi, fájdalmuk még nagyobb lett, rokonszenzőket még inkább felkeltette, jajveszéklésüket és sirásukat fokozta. A mely dolog nem csak nemesen érző szívükről tesz tanuságot, de mutatja bátorságukat, elszántságukat is, mert a római törvények szigorúan büntették, ki az elítélttel rokonszenvezni mert, még inkább, ha azt ki is mutatta.

(Folyt. köv.)

Isten igéje.

A tengeren járó Jézus.

(Máté XIV: 22—28.)

Este felé jár az idő a Tiberiás tengeren. A nap ép' most szórja szét bucsúsugarát a tenger sima tükörén s a tengerpart koszoruzta hegyek megegyeszer visszragyogják az esti fényt. Jézus, háttérben a nagy sokasággal, melyet csak most vendégelt meg az öt kenyérral két hallal, ott áll a parton. Körötte a szerető tanítványsereg. A kis hajó pedig, melyben utazni szoktak, csendesen símul a parthoz és útrakészen várja a kis társaságot. A Mester tanítványaihoz fordul és útasítást ad nekik, hogy szálljanak hajóra és evezzenek a tulsó partra, míg ő elbocsájtja a sokaságot. A tanítványok engedelmeskednek s a hajóra szállva, lassan tovaeveznek a csendes tengeren. Jézus aztán elbocsájtja szeretetteljesen a sokaságot és mikor már késő este csak ő maga marad ott, elmegy a hegyre magánosan imádkozni.

Talán ez az este is azok közül a szép tavaszi esték közül való lehetett, melyről keletnek ihletett lelkű dalnokai oly elragadó dalokat zengenek s a melynek bűbája valami kibeszélhetetlen, elandalító érzélemmel tölti el a halandó szíveket. Igen, mert Idvezítőknek is megihleti lelkét a csodás esti táj s a napi munkától elfáradva, valami szent nyugalommal pihenteti meg szemeit a természet e szép panorámáján. És e perczen úgy érzi, hogy minden-minden a mi felette és alatta elterül, a legszebb nyelvénél is ékebben beszél az ő mennyei Atyjáról, kinek felséges dolgait hirdeti az embereknek. Az élő Istennek dicsőségét látja

ő ragyogni körös-körül a tájon s lelkében megindulva. szent hálával eltelve a mennyei Atya iránt, megy a pálmalombok szentsátorába imádkozni.

Oh, hát a mi lelkünket imára ragadja e az est, ha nyugalmat hozó szárnyait reánk borítja?!.. Mikor dologtevő, munkahordozó szerszámaink kihullanak kezeinkből, felemelkedünk e ahhoz, a ki egyedül adhat áldást a munkánkra, erőt a további küzdelemre?!.. Vagy mikor állunk mi is a természet szépségei között, megtudjuk-e érezni, mint Jézus a Tiberiás partján, hogy templomban vagyunk, minden földinél ékebb templomban, a melyben „az egek hirdetik az erős Istennek dicsőségét és az ő kezeinek munkáját hirdeti ama kiterjesztett erősség?!..“

Oh, boldog az az ember, kinek kezét imára tudja kulcsolni az est eljötté; boldog ki a napi munkában elfáradt lelkét az Istennel való szent társalgásban üditi fel, mert őt nem csüggesztik el az élet nagy küzdelmei, az emberek szeretetlenségei, mert érzi, tudja és boldog e tudatban, hogy „a kik az Istent szeretik azoknak mindenek egyaránt javokra vannak.“

De mi történik a tanítványok hajójával a tengeren? Milyen aggodó érzésekkel evezhettek Jézus nélkül a mély vizekre ki. „Jézus nélkül a beláthatatlan tengeren!“ Oh, mily szomoruan hullámozhatott át e gondolat lelkünkön!.. És csakugyan az aggodalom méltán foglalta el lelküket, mert a csöndes este vihart rejtegetett magában. Mikor a kis hajó a tengerközepe felé jár, egyszerre csak kitör a vihar s a fékevesztett hullámok játszva dobálják ide-oda a gyöngé hajócskát. A tengerek ura, az orkán, zúgva száguld tova a Tiberiás tengeren és a félelmek királya halálos remegéssel tölti el a tanítványok lelkét. Ime csak egy kevés ideig nincs velök a szeretett Mester és azonnal elsöpréssel fenyegeti a vihar! De a mikor legnagyobb a vihar, legnagyobb a kétségbeesés, akkor a szeretett Mester a háborgó hullámokon járva, egyszerre csak megjelenik a remegő tanítványok előtt. A tanítványok első pillanatra azt hiszik, hogy valami kísértet és félelmökben még kétségbeesettebben kezdenek kiáltani a sötét éjszakában. De Jézusnak ekkor azonnal megcsendül az ő szelid hangja: „Bizzatok, én vagyok, ne féljete!“ S a mint belép hozzájuk a kis hajóba, azonnal lecsendesedik a vihar. Oh, boldog tanítványok, a kiket sohasem hagy el a Mester!..

Igy játszódott le ez a tiberiási jelenet s így tért vissza a kétségbeesett tanítványok szívébe a béke, a tengeren nyugalom. Csodálatos ez ma a mi szemünk előtt, pedig e jelenet minden mozzanata örök igazságot sugáról reánk. A mi életünknek képe az a jelenet. Hiszen a boldog tanítványok, a kik Jézussal járnak-kelnek, mi volnánk, a kik ő vele gondtalanul evezünk az élet nagy tengerén, mert az ő szent keze elsimítja azokat a hullámokat, melyek földi utunkat megnehezítenék. — De valjon mi velünk van-e ő?..

Tekintsünk szívünkbe, van-e ott neki állandó lakása?.. Nem nehezedik-e lelkünkre olomsúlylyal a tudat, hogy ő távol van tőlünk s mi lesz velünk, ha hirtelen kitör fejünk felett az élet vihara?!.. Oh, ezerszer boldogtalanok mi, menthetetlenül elsöpör bennünket a legelső megpróbáltatás, a legelső csapás!! Mi Jézus nélkül csak céltudatlanul, reménytelenül bolyongunk e földi élet nagy tengerén s a kárhozat angyala folyton ott suhogtatja fekete szárnyait lelkünk felett. Ő nélküle nincs békessége a mi lelkünknek s a gyarlóságok, bűnök nyomása alatt megváltás után epekedve, ő nélküle kétségbe esünk.

Istenem mily sokan nem ismerik meg az emberek közül őt!.. Pedig ő itt jár szüntelen mellettünk az életben. Féltő gonddal kíséri nekünk minden lépteinket és mikor kitör életünk egén olykor a vihar, akkor ő az ő szelid alakjával megjelenik nálunk és segélykiáltásunkat meghallgatva, szól hozzánk az „ő bátorító szavával: „Bizzatok, én vagyok, ne féljete!“ És szavára lecsendesül a vihar s keblünkben a békességnek mosolygó szivárványa újra fölragyog. Igen, csak hívni kell nekünk őt és ő jön a mi segítségünkre. Ha pedig aztán egyszer lakást vett szívünkben, belépett hozzánk, akkor a mi életünknek kicsiny hajója boldogan siklik tova az élet nagy tengerén. Be kell hát őt hívni családunkba, helyet kell készítenünk neki szíveinkbe, hogy tegye a megelégedésnek, a békének hajlékává házunkat, a legnemesebb érzelmek és cselekedetek forrásává kebleiüket, mert egyedül csak ő tőle fakadhat a mi életünknek boldogsága, a gyarlóságoktól való szent megváltása. Oh jövel hát, Uram Jézus, végy lakást a mi szíveinkbe, térj be állandóan mi hozzánk, mert mindnyájunknak tornyosulnak feje fölött a vihar fellegek és sajkáikat ide-oda hányják az élet hullámai!

Dengel Géza.

Alázzátok meg magatokat az Istennek hatalmas keze alatt, hogy titeket alkalmas időben felmagasztaljon.

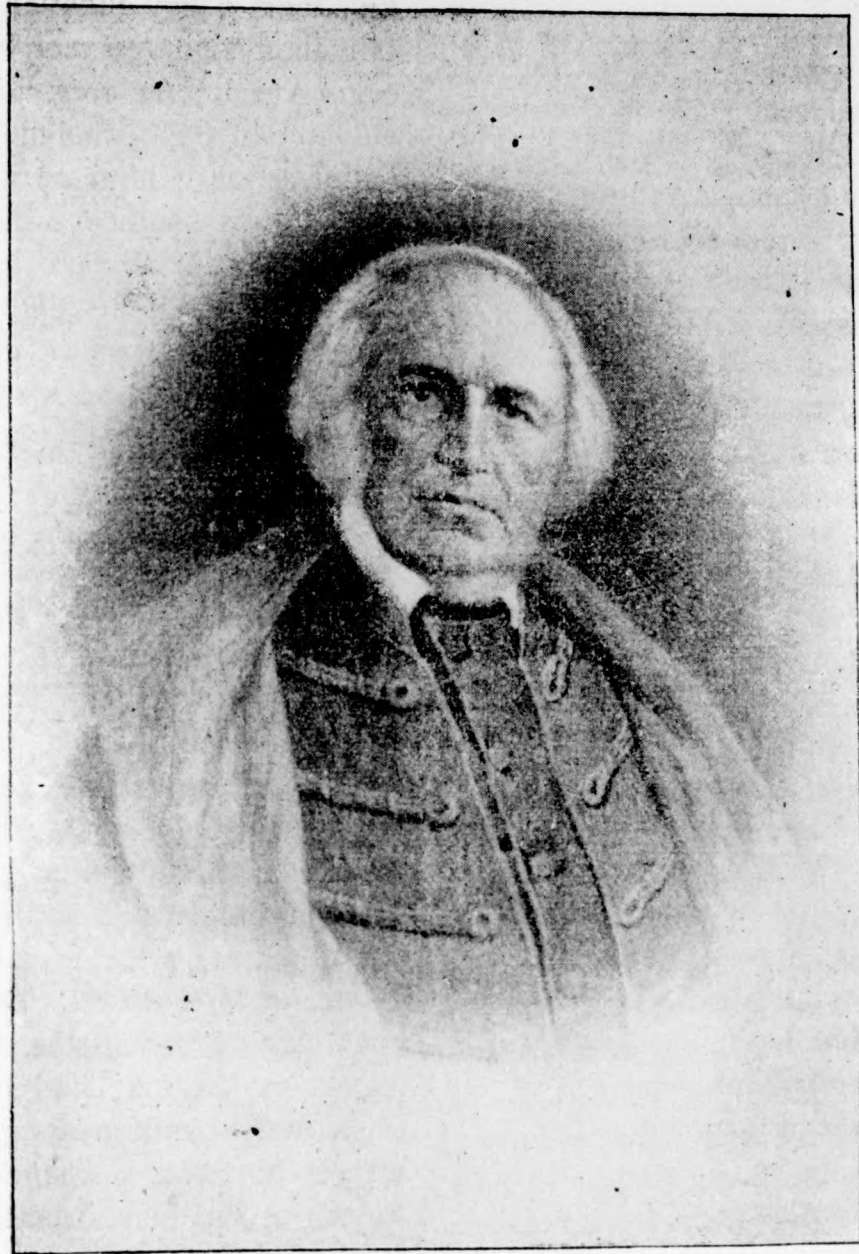
I. Pétr. 5, 6.

Mert szükség néktek a békesség tűrés, hogy minekutána az Istennek akaratját cselekedni fogjátok, elvegyétek az ígéretet.

Zsid. 10, 36.

Ne szeressétek e világot, se azokat, melyek e világban vannak. Ha valaki szereti e világot, nincsen abban az Atyának szerelme. Mert minden valami e világban van, a testnek kívánsága, az életnek kevélysége, nem az Atyától való, hanem e világtól. És e világ elmulik, és az ő kívánsága is; a ki pedig az Istennek akaratját cselekszi, örökké megmarad.

I. Ján. 2, 15—17.

Bodola Sámuel.

Anyaszentegyházunknak egyik erős oszlopa, világitó fáklyája volt életében és szelleme által halála után is Bodola Sámuel. 1790. december 10 én született Székelyudvarhelyt; e városnak ősrégi, minden időben jóhírnevű kollegiumában kezdte tanulmányait, melyeket később külföldön szélesbített, öregbített Göttingában, „a kicsiny, de tudománnyal tele városban“, a mint ő maga írta. — Külföldről hazajövén kolozsvári pap, majd zilahi tanár lesz. Később Héderfájára vitetett papnak, hol szívvél-lélekkel buzgolkodott egyházközségének szellemi és anyagi emelésén. Hívei szeretettel és mély ragaszkodással jutalmazták gondos, hű pásztoruknak fáradozásait, a mint az életének igen-igen sok mozzanata bizonyítja. Maros-

Vásárhelyt mint pap és tanár sokáig működött, míg aztán 16 évi buzgó tanároskodása után az 1836-iki nagybacsoni zsinaton főjegyzővé választották. 1852-ben a főkonsistorium a 86 éves Antal János püspök mellé rendeli a püspöki kötelességek teljesítése végett; Antal János halála után Bodola lett az erdélyi egyházkerület püspöke. Olyan időben állott az egyház élén, midőn az egyház hajóját szüntelenül óriási viharok csapdosták. Bodola erős, erélyes keze, keresztényi lelke szembe szállott minden veszéllyel és hű sáfárkodásával utódainak háláját és az örök életnek koronáját méltán nyerte el. Földi életét 1866. tavaszán fejezte be; a maros-vásárhelyi ev. ref. temetőben pihen.

A mi kis családunk.

Ha elküldé az est
 Fekete szőnyegét,
 S betakarja szépen
 Vele a föld testét,
 Minden lecsendesül
 És minden elpihen,
 Megszűnik a munka
 S nem zajong semmi sem.
 Kis családunk akkor
 Csendesesen összeül
 És mindnyájunk ajkán
 A zsoltár megcsendül,
 Ájtatosan zeng a
 Buzgó hála-ének
 Dicséretet mondván
 Az ég Istenének.
 Majd pedig ősz atyánk
 Elövesz egy könyvet, s
 Abból olvas nekünk
 Sok jót, kegyest, szépét, ...
 Ha szenvedtünk, s hogyha
 Szívünk bánat nyomta:
 Az isteni ige
 Bűnkat eloszlatta,
 Ha meg örömünk volt,
 Ha boldogok valánk:
 Még boldogabbá tett
 Az, mit abból hallánk ...
 S miben csörgedezik
 Az élet itala
 Ez a könyv pedig a
 „Szent Biblia“ vala.

— — — — —
 Eképpen tápláljuk
 Szívünket, lelkünket,
 Hogy a nap nyugtával
 Áldjuk Istenünket.
 Végre pedig ajkunk
 Elrebeg egy imát
 Aztán akkor jó éjt.
 Atyánk, jó éjszakát!

S. Váradi Albert.

Kegyesség útja.

Az egész világnak elegendő.

Néhány jezsuita beszélgetni kezdett egy öreg bányászszal, ki protestans vallású volt. Mikor a jezsuiták ezt észrevették csipős kérdéseket tettek fel neki, melyekre az öreg igen ügyesen felelt. Mikor látták, hogy így nem boldogulnak vele, elővettek két könyvet, az egyik az egyházi atyák mondásait tartalmazta, a másik pedig a szentek legendáját. — Ezt

a két könyvet oda akarták neki adni, hogy olvassa, ha kedves előtte a lelke üdvössége. A Bibliát, mondták tovább, ő úgy sem értheti meg magyarázat nélkül, mert ő egy tudatlan egyszerű ember és így nem találhatja ki, hogy melyik az igaz hit, mely az idvességre vezet. Az öreg bányász elmosolyodott, aztán elővette bibliáját, melynek tábláján a nap volt látható, amint sugarait hinti az alatta levő föld golyóra és ezen fölírás „sufficit orbi“ magyarul „elég az egész világnak“. A bányász rámutatott a felírásra és így szólt: En is ezt hiszem! Ha ez a könyv elég az egész világnak, akkor elég lesz az nekem, tudatlan bányásznak is és ad elegendő világosságot, hogy az idvességre vezérlő utat el ne téveszsem.“

Az európaiak istene.

Li Hung Chang, az ismert kínai miniszter, aki néhány évvel ezelőtt Európát beutazta, naplójában a többek között így ír: Ezelőtt az európaiakat teljesen istentelennek tartottuk, most azonban látom, hogy ők is imádnak egy istenséget. Hogy milyen az ő istenük, arról a nagyobb városokban tett utazásaim közben a következőket tudtam meg: Az európaiak istene egészben véve nagyon hasonlít az amerikaiak istenéhez; rendesen aranyból és ezüstből készül és valamelyik fejedelem fejét disziti. De más alakban is található; mint egy négyszögletes papiros, melyen mindenféle jegyek és számok találhatók. Ez az európaiak istensége, melyet otthon épügy, mint nagy templomokban, melyet börszéknek neveznek, bensőséggel és igaz ájtatósággal imádnak. Istenük megfelelő azon alacsony fokú lelki képzettségnek és erkölcsnek, a mely náluk tapasztalható.

Az ige ereje.

A teljes irás Istentől ihletett, és hasznos a tanításra, a feddésre, a megjobbításra, a fenyítékre, mely igazságban vagy. 2. Tim. 3: 16. Bizonyítja ezt a következő történet: Keskeny erdei úton ment egy jámbor, istenfélő gróf. Utjában rablóval találkozott, ki a pénzét kérte tőle. A gróf készséggel odaadta, aztán a rabló vállára tette kezét és így szólt: Majd ha az akasztófára kerülsz, jusson eszedbe, hogy Jézus, az Isten báránya, a te bűneidért is meghalt, talán még akkor kegyelmet találhasz nála és üdvösséget nyerhetsz. Egy évre rá ismét találkozott a gróf a rablóval valamely kisebb városban. De minő változás, az egykori gonosztevő, bűneit megbánó, bűnein kesergő, megtért keresztyén lett. A gróf szava mint valami túske maradt szívében, mely elvezérelte arra az utra, mely az üdvösségre vezet.

Egyháztársadalmi élet.

Maros-Vásárhelyt a „Bethlen Kata“ Egylet folyó hó 25-én „vallásos jellegű“ felolvasó estélyt rendezett.

E felolvasások kapcsán elgondolkozom letűnt időknek csodás történetén.

Látom egyfelől a bilincsbevert lelkiismeret kínos vergődését, másik oldalon pedig a mint a rabbá tett lélek ledobja lánczait, szabaddá lesz, indul a maga elhívott isteni utjára s nyomán megkezdődik a reformáció.

Mint fényes tündöklő nap, úgy támad ez a keresztyén emberiség egén s hova sugara elhat, hoz új erőt, hoz új életet. Minő életet reremt itt nálunk is Magyar hazánkon!

Az eszme ujsága futótüzként borítja el a lelkeket, látására az elcsüggedt, megfogyatkozott nép ismét életre pezsdül s támadnak apostolok, kik csodákat művelnek, lesz az evangelium ereje által áthatott szent gyülekezet, mely igaz hittel Istent keresi.

Itt egy ember kezében bibliával hirdeti, hogy elvész az én népem, mivelhogy tudomány nélkül való, amott egy másik elszántan menydörgi: nincsen irgalom és nincsen Istennek ismerete e földön. Azért hívja az embereket új kereszttelésre, mert „hit által igazul meg az ember“. S e hit terjesztésében tür mindenik szenvedést, nyomort, üldözést és megaláztatást s egy sem sajnálja a fáradságot, munkát, nemes önfeláldozást, vértanu halált.

Az apostoloknak aztán apostoli gyülekezetük is van. A semmiből iskolákat, templomokat emelnek, messziről vezért hívnak maguknak, buzgólnak, szorgalmasan forgatják az irásokat s mindenben keresik a mennyei atya akaratát.

E világban éltek a Dévai Birók, Huszár Gálok, Gelei Katona Istvánok, Szenczi Molnár Albertek s e vezérek szellemében születtek, éltek és áldoztak az anyaszentegyháznak a Bocskayak, Bethlenek, Rákoczyak, Lorántty Zsuzsánnák, Bornemissza Annák, Bethlen Katák.

Valóban anyaszentegyházunk fényes multtal, a fényes multban nagy tettekkel, századokra szóló alkotásokkal s glóriával övezett alakokkal dicsekedhetik. Dicsekedhetik mély hittel, igaz valóságossággal, szilárd meggyőződéssel.

Mi van meg ezekből ma? Bizony a mult felé fordulva szégyenpir borítja el arcunkat a sivár jelen miatt s kétségesskednünk kell a jövőért. Mintha a régi egyház régi bünei elevednének meg rajtunk, kezdünk talajt veszíteni.

A statisztikai adatok tanúsága, hogy mi reformatusok fogyunk, apadunk, pusztulunk, veszünk. Egyházi életünk folyásán tett tapasztalatok bizonyosága, hogy templomaink kongnak az ürességtől, a hithűség meglazult s anyaszentegyházunk iránt a legnagyobb közöny uralkodik minden vonalon.

Itt az ideje hát, elérkezett a cselekvés órája. Össze kell fognia a jobb s nemesebb lelkeknek, hogy e közönyt megtörjék, a hitet újra diadalra juttassák s erőt szerezzenek a meggyőződésnek. Anyaszentegyházunknak ez legfőbb érdeke.

S nemcsak anyaszentegyházunknak. A protestáns ügy nem csupán felekezeti ügy. Ez nemzeti érdek, nemzeti élet kérdése. Avagy idézzem a történetet? Forgassa kiki azt meggyőződhetik róla.

Mert ez így van, éppen azért szívesen kell üdvözlönnünk minden vállalkozást, mely a vallásos érzés fejlesztését célozza s azon igyekszik, hogy anyaszentegyházunk régi belső ereje ismét helyre álljon. A Bethlen Kata Egyletet kétszeres örömmel üdvözljük, hogy nemes céljai közé foglalta a vallásos hit ápolását is. Eddig is rokon mezőkön munkált ugyan, de ha jól tudjuk mégis ez az első estélye melynek egyenesen ilyen jelleget adott. Vajha ne az utolsó lenne.

Különben az egylet nemes szívü vezetőinek Tol-dalagi Lászlóné grófnének s Páll Károlyné urnőnek lelkes buzgósága kedvezően biztat ez irányban. Övék a szép érdem, hogy a maros-vásárhelyi közönség oly fölemelő tanulságos estélyben részesülhetett.

Tóthfalusi József lelkész aa, tartalmás megnyitójával vette kezdetét az estély programja. Utánna Kenessey Béla theol. igazgató-tanár ur tartotta meg gyönyörű előadását. A mult nagyjai között éppen Bethlen Katát idézte fel a tudós professzor élete jellemző vonásainak rajzában tükröt tartott a 20. század gyermeke elé, hogy lássa a maga silány elmaradottságát s tanulja meg, hogy minden hívő lélek, férfi és nő egyaránt tartozik élő köve lenni anyaszentegyházának.

Előadása közben nem tudtuk miben gyönyörködünk inkább, rendületlen hitének mélységében, meggyőződésének erejében vagy az előadás közvetlen nemes egyszerűségében.

Kik hallották, nem egyhamar fogják elfeledni. Azután Zeibriger Emilné urnő gyönyörködtette esengő hangjával, szép énekével a tekintélyes számmal egybegyűlt közönséget: majd Kovács László lelkész aa. tartotta meg szépen átgondolt tanulságos előadását.

Végezetül dr. Madaras Józsefné urnő, gyönyörű szavalata kötötte le a hallgatóság figyelmét.

Az egész estélyről azzal a benyomással távoztunk, hogy sokakat cselekvésre indít, eszméket támaszt, hatása maradandó lesz. Bár úgy lenne!

H i r e k.

— **Bibliai olvasó kalauz.** Örökkévalóság. Örök Isten. V. Móz. 33. 24—29. Örök élet. Krón. 6, 15—23. Örök váltság. Zsid. 9. 11—15. Örök tanács. Ef. 3. 8—21. Örök haza. II. Kor. 5. 1—10. Örök kárhozat. Máté 25. 41—46. Az örökkévalóság. Ján. 5, 17—29.

Akarat. Makacssággá fajulhat. Jer. 44. 15—27
Végzetes rosszakarat Móz. 10. 1—20. Jó akarat Józs
24. 14—25. Isten akarata. Róm. 8. 26—30. Tegyük az
Isten akaratát. 142. Zsolt. Nem úgy, a hogy én aka-
rom. Máté 26. 36—42. Vesd alá magad Isten akara-
tának. Fil. 1. 1—13.

— **A református zsinat.** Harmadik ülészetét
márczius 28-án kezdte meg a magyarországi refor-
mátus egyetemes zsinata báró Bánffy Dezső világi és
Kun Bertalan püspök egyházi elnök vezetésével. Az
ülésszakot, a melyen a zsinati küldöttek csaknem
teljes számban megjelentek, Kun Bertalan imája nyi-
totta meg, mire báró Bánffy Dezső üdvözölte a zsinat
tagjait. Az igazoló bizottság jelentésének meghallga-
tása, a zsinati tagok névsorának felolvasása után
megállapította az elnökség, hogy a zsinat határozat-
képes. — Ez az ülészet valószínűleg rövid ideig fog
tartani. Isten kegyelme és szerete ihlesse meg a
zsinati atyák szívét, hogy bölcsességgel és igazi ke-
resztyéni indulattal teljesítsék nemes kötelességüket.

— **Személyi hir.** Az elmúlt napokban egybegyűlt
zsinatra utazott el Budapestre lapunk felelős szerkesz-
tője, Tóthfalusi József is mint zsinati atya. E szép
megbízás mindennél jobban bizonyítja, hogy Tóth-
falusi József lelkész a fia hü és buzgó sáfárja a reá-
bizottaknak és becsületes fáradozásáért méltó jutal-
mat nyert.

— **A kálvin szövetség,** melyről már megemlé-
keztünk, márczius 28-án alakult meg Budapesten.
Célja az, hogy a magyar kálvinista egyház híveit a
társadalmi érzékfejlesztése és a vallásosság megerő-
sítése által, a társadalmi bajok felderítése, megelőzése
és orvoslása végett egyesítse. Az alakuló közgyűlésen
a most folyó zsinat tagjai nagy számban jelentek meg.
Az egybegyűlteket Petri Elek pesti lelkész üdvözölte
s indítványára a gyűlés vezetésére Darányi Ignácot
és Antal Gábor püspököt kérték fel. — Ezután töb-
ben szólaltak fel, vázolván az utakat és módokat,
melyeket követni kell, hogy a célt minél hamarabb
és minél sikeresebben lehessen elérni. — Isten áldása
legyen a magasztos, szép fáradozáson.

— **Koncz József emlékünnepele.** Annak idején mi
is megemlékeztünk volt néhai Koncz József, volt ma-
rosvásárhelyi ev. ref. koll. tanár elhunytáról, lapunk
első helyén méltatván számos érdemeit. Most azt a
hírt vettük, hogy a marosvásárhelyi ev. ref. koll. ifju-
sága ápr. hó 1-én d. e. 11 órakor az intézet díszter-
mében leróvándó a hála és kegyelet adóját, az elhunyt
hirneves tanár emlékére gyászünnepelet rendez. Az
ünnepele műsora a következő: 1. Gyászdal, harmo-
nium kíséret mellett énekli Ernster B. VI. g. o. t.
2. Emlékbeszéd, tartja Turnovszki S. VII. g. o. t.
3. Szavalat, előadja Vásárhelyi János VIII. g. o. t.
4. Gyászdalok, hegedűn előadja Riemer Károly V. g. o. t.

Hirek az országból.

— **Tulipánkert.** Gyönyörű gondolat, szivetemelő
érzés! Hazánk jobbjai, nemzetünk hü fiai és leányai
elhatározták, hogy jelöljék annak, hogy a nemzeti ügyet
semmi körülmények között sem hagyják el, nemzeti
szinü tulipánokat viselnek. Ez a virágjelvény a haza-
fiaság bizonyossága lesz. Más népek történetében is
találunk hasonló mozgalmakat, milliók egyesültek már
más országokban a lilium, fehér vagy piros rózsa,
vagy a buzavirág jelvénye alatt szent eszméknek kivi-
vása érdekében. A magyar virág a tulipán, mely a
deli legény cifra szürét, a boldog mennyasszony tu-
lipános ládáját díszíti. És most hadd díszítse minden
jó hazafi keblét, hirdetvén a világ előtt, hogy a ma-
gyar soha el nem hagyja hazáját. Budapesten már
sok-sok ezren tüntetnek a hazafiaságnak eme jelvényé-
vel. A főurak és magasrangú nők; a tisztviselők, diá-
kok és szegény emberek vetélkednek, hogy melyik-
melyik jusson előbb egy egy ilyen tulipán birtokába.
E jelvények árából már óriási pénzüsszegek gyűltek
be, melyeket nemzeti célokra fordítanak.

— **Miniszterek a királynál.** E héten, márcz. 27-én
voltak a magyar miniszterek Bécsben, hol a király
elnöklete alatt koronatanácsot tartottak. Hogy mifele
ügyeket tárgyaltak, azt biztosan nem lehet tudni, de
mindenesetre arról folyt a tanácskozás, hogy kiírják e
a választásokat április 11-ig vagy nem. Hogy miben
állapodtak meg, az sem bizonyos; az egyes napi-
lapokban erre nézve egymásnak ellentmondó hírek
vannak.

— **Bubics Zs. volt kassai róm. kath. püspök** mű-
kincseit Csáki szalmájának tekintették egyesek. Az
öreg püspök nem volt megelégedve nagy gazdagságá-
val, püspöki hatatmával; többre vágyott: nagyobb
gazdaság, szélesebb körű hatalom kellett neki. Hiu
céljainak megvalósítása érdekében szövetkezett má-
sokkal, kik bizalmával visszaéltek. Ugy látszik a
katholikus főpap a földi javakat többre becsülte az
égiéknél, szíve inkább a mammon-é volt, mint a Jézusé.
Hiú céljaiért többet költött, mint a mennyi az összes
protestans püspököknek tíz évi fizetése. Szent István
azért ajándékozta meg gazdagon az egyes püspöksé-
geket, hogy katonákat állítsanak, iskolákat alapítsanak
a dús jövedelmekből és ime ma a szent püspök olyan
képeket vásárol össze drága pénzen, melyek olyan
gyalázatos, erkölcstelen jeleneteket ábrázolnak, melyek-
nek láttára a könnyelműbb férfiak is elpirulnak. Vajjon
árultak-e a kúfárok és pénzváltók ilyen épületes képe-
ket a jeruzsalemi templomban? Bizonyára nem, és
Jézus Krisztus mégis kikergette őket.

Az Úr támogat minden elesendőket és felemel
minden meggörcbedteket.

Zsolt. 145, 14.

A régi jó időkből.

Egy régi magyar nemes uriházba vezetem vissza az olvasót. Talán nem is annyira az időszámítás szerint régi az, mint inkább a nagyrészt megváltozott életviszonyoknál fogva. Már-már kezd olyanná válni, mint valami szép rege; de épp azért, mert szép, jól esik a léleknek visszazánni oda s mintegy felfrissülni, erőt meríteni abból, a mi ha félig-meddig már el is mult, de egy kis kölcsönös jóakarattal még visszatérhet. Hiszen a „vér nem válik vízzé“ s ha a régiebb szép szokások, erkölcsök hálás talajra tudtak találni s gyönyörűen virágozni a magyar uri osztály s a magyar nép kebelében: miért ne lehetne visszavarázsolni azt a kölcsönös jóakaraton, becsülésen alapuló patriarchalis szép viszonyt, békés egyetértést, ami még nem is olyan régen dicséretesen jellemezte a magyar uri osztály meg a jó magyar népnek egymáshoz való viszonyát?

Gyermek- és serdülőkoromban ismertem egy vidéki magyar uri házat, a vagyonos nemesi osztályból, mely szent ereklje gyanánt őrizte az őseiről reá szállt hagyományokat, melyek közt vezető fényes csillagként tündökölt a vallás és hazaszeretet.

Bizonytalán értékes talizmánok, melyek nélkül nem is lehet igazi jó magyar ember!

Ezen a kettőn alapul minden, a mi jó. Ettől függ a haza és egyesek anyagi és erkölcsi jóléte, nagysága. Ennek köszönketi Anglia is óriási anyagi gyarapodását, nagyhatalmi állását és világhuralmát.

Ez tartotta fenn hazánkat is annyi súlyos megpróbáltatás és ellenséges áramlat közt, mely folyton érte minden oldalról.

Valamint mindenütt, ugy nálunk is a család volt e szentségeknek legintimebb székhelye, legközvetlenebb kiindulási pontja. Oltára volt annak minden egyes magyar család, hol a szent tüzet ápolták. S így is kell lennie, mert hiába hirdetné azt egyház és iskola, ha maguk az egyes családok nem lennének ebben vállvetve segítségére. Hiszen az egyes családok összességé képezi az államot s így világos, hogy maga az állam is olyan, mint testének egyes részei: azaz a család.

A régi magyar családokat dicsően jellemezte sok szép erény, előljáró gyanánt a legfőbbel: a vallás- és hazaszerettel, a mi viszont megadta az országnak nagy benső erejét és ellentálló képességét.

Hála Istennek! sok ilyen családot tudnánk felsorolni, de ragadjuk ki közülök példa gyanánt most azt az egyet, melyről fentebb emlékeztünk! Bizony mondom érdemes a felelevenítésre ebben a jelenlegi zagyva világban, hol néhány dicséretes kivétellel, rohamos züllésnek kezdenek indulni a régi nemes hagyományok, hogy maholnap már csak hírből fogjuk ismerni!

Az említett magyar uri családban az ur erős, szilárd jellemű és bölcs volt. Az asszony csupa gyöngédség, lelki finomság, kinél a szellem legszebb harmoniába olvadt a szívjósággal. Valóban legszebb ékessége, éltető szelleme s jó nemtője volt ő nem egyedül családjának, de egész háztartása, környezetének s áldása mindazoknak, kik jóságos körébe juthattak. Szerette és tisztelte is mindenki.

Ennek az urnőnek, kinek kisujjába voltak a remekírók; ki több idegén nyelvet beszélt és irt; ki a szépművészetekben is jártassággal bírt daczára annak, hogy ősrégi, gazdag nemesi családnak volt a sarja s ugyancsak gazdag nemesi urnak a felesége, nem derogált az, hogy példás jó anya, hitves és háziasszony egyen. Leánygyermekkeit a szeme előtt, házilag neveltette, sőt az elemi tantárgyakat saját maga tanította nekik s később a nevelőnök tanítását is éber figyelemmel kísérte. Egyáltalán sohasem tévesztette gyermekkeit szeme elől. Azt tartotta, hogy valamint semmi sem pótolhatja a gazdaságnál a gazda szemét, ép ugy senki sem pótolhatja a gyermek nevelésénél az anya szemét! Az a rendszer, hogy az anyák egy jókora része idegen bérenczerekre bizzák gyermekeiket s főleg kiskorú leánygyermeküket, mely fizetett közegeknek se a multját, se a jelenjét nem igen ismerik: határozottan elítélendő.

De ez az anya nagy háztartásúak számtalan teendői mellett még arra is ráért, hogy saját áldott kezével készítse ugy a maga, mint gyermekei számára a házi ruhákat. De még harisnya sem került ám oda soha a boltból. Azt is ő maga kötötte — még pedig olvasás mellett, a hosszú falusi téli estéken, mert hát nemes passziója volt a jó olvasmány s így egyeztette össze a hasznost az élvezetessel. A fehérenemű-varrás is otthon történt. Ha nagyobb mennyiségű házi fehérenemű szaporításáról volt szó: rendszeren egy falubeli rendkívül ügyes parasztlánykát alkalmazott, akit ő taníttatott ki kitünő fehérenemű-varrónévá, amihez a leánynak különös hajlama volt: tisztességes henyeret, gond nélküli megéihetést biztosítva vele a leánynak és öreg szüleinek.

Egyáltalán olyan volt a falu népéhez, mint jó anya. Jóságosan érdeklődött a sorsa iránt. Gondja volt rá, hogy elsősorban is a falu népe kapja, férje, a földesur nagykiterjedésű birtokán, napszámmal a keresetet, még ha valamicskével talán drágább lett volna is, mint az idegen munkaerő. Azt tartotta, hogy valamint a családfőnek legelső kötelessége a saját családjának jóvoltáról gondoskodni: ugy a földesurhoz is legközelebb kell állania az ő faluja népének, aki vele együtt nőtt fel. „Egyik kéz a másikat mossá“, szokta volt mondogatni. Akivel én jót teszek, segítek rajta bajában: ha jólékkü, ő sem fog engemet s az enyéimet elhagyni az én bajomban. S tényiegg; a nép jobb érzésében bizva nem vetett szélbe. Emlékszem rá, hogy egy forró nyári délután, midőn az ur épp a

megye székhelyén volt a hetivásáron: távollétében tűz ütött ki a faluban s a felcsapódó lángok, egy hirtelen támadt szellő folytán, szempillantás alatt belefogózkodtak a szomszédházba, hihetetlen gyorsasággal terjedve, úgy, hogy mielőtt meggátolhatták volna: végig futott az egész soron. Lángtenger kigyózott végig a nagyobbára szalmafedelű parasztházikókon, végre átcsapva a „kuria“ kerítését szegélyző akác és egyéb fákra, míg egy erősebb szélroham halmazával röpitette az égő perjét az uri házra.

Látni kellett ekkor a falu népét! Mint egy ember sietett oda oltani és amit lehetett megmenteni. Ki hogyan tudott. Dézsákkal, vedrekkel, teknőkkel, vizeslepedőkkel (utóbbiakkal az ablakokat s padlányilásokat borítva le), sőt az asszonyok még fazékokban is hozták az oltáshoz a vizet, a faluban épp akkor csak egyetlen használható tűzoltógép lévén.

— A miénket már úgy sem lehet megmenteni — mondták volt. — Mentsük meg hát legalább az urét!

S a derék nép becsületére legyen mondva: meg is mentették. A „kurián“ aránylag csak csekély kár esett!

Egy másik alkalommal is nagyon szépen nyilvánult a nép ragaszkodása, hálája. An de el kell mondanom az előzményeket is.

A jó urnő ugyanis nemcsak munkát adott a munkásnépnek, de betegségükben is valóságos védő, őrzőangyaluk volt. Egész bizalommal is fordultak hozzá a falubeliek, ha betegség ütött ki köztük. Orvos nem volt a faluban; de a népnek sajátos ellen-szenvénél fogva, csak a legvégső esetben is fordultak orvoshoz. Valóban, nagyobbára csak akkor, midőn a beteg már haldoklott. Ilyenkor aztán azt szokták mondani, hogy: „az orvos megölte. Mihelyt beadta az orvosságot: pár órára rá meghalt.“ Annál nagyobb bizalommal voltak eltelve az urnő gyógyszerei, tanácsai iránt, melyeknek még az az előnyük is megvolt, hogy nem kellett értük fizetni. De az urnő lelkiismeretesen igyekezett is mindinkább gyarapítani ebbeli ismereteit, melyeket könyvbe jegyzett. Egész házi gyógyszer-tára volt a leggyakrabban előforduló bajokra. Egész nyáron és őszön gyermekeivel együtt gyűjtötte a sok gyógyfüvet s különféle házi orvosságot. Mindenkinék juttatott belőle, aki hozzáfordult bajában, nemcsak ellátva a kellő utasításokkal, hanem naponkint maga is elment, gyakran leánykáját is magával vive: meggyőződni a helyes kezeléstről s a beteg állapotáról. A rászorultaknak a szükséges táplálékáról is gondoskodott, naponkint jó husleves stb. küldözgetve azoknak, míg csak meg nem gyógyultak s erőre nem kaptak. Volt eset, hogy saját maga jött reá az orvosi szerre, anélkül, hogy megelőzőleg hallott volna róla.

Történt, hogy egy nyári délután az urnő egyetlen nyolcz éves kis fián egyszerre csak kiütött a skarlát (vörheny), még pedig oly mértékben, hogy a gyermek

önkivületben feküdt, óriási lázzal. (Az apa, mint főszolgabíró, épp a járásban volt.) Képzeltetni a szegény anya kétségbeesését! Közben kitört a vihar s olyan égiháboru keletkezett, aminőnek párjára nem emlékezem. Koromfeketére vált az ég (ugy hogy mérkorán délután világot kellett gyújtani), hozzá iszonyu szélvész kerekedett, az eget tüzes villámok cikázták át s csak úgy hullott a menykő eget-földet rázó csattanással. Majd megnyitak az ég csatornáis valóságos felhőszakadasként ömlött az eső. Amint a szomszéd parasztasszonyok megtudták, hogy a „kis urfi“ nagy beteg: nem nézve viharra, egyéni veszedelemre a kis beteghez siettek, aki közben merevgörcsbe esett, egészen meghült és a teste elkékült. Ekkorára már a különben oly erőslelkű anya is egyedül csak Istenbe vetette a hitét. (Vége köv.)

HIRDETÉSEK

felvételnek

lapunk kiadóhivatalában.

Agrár takarékpénztár r. t.
Maros-Vásárhelyt.

Teljesen befizetett részvénytőke egy millió kor.

Fióktézetek és kirendeltségek: Csikszereda, Gyergyószentmiklós, Marosludas, Marosujvár, Nyárádszereda, Parajd, Sz.-Udvarhely és Székely-Keresztur.

Jelzálog kölcsönöket nyújt földbirtokra és bérházakra a legjutányosabb feltételek mellett, ugyszintén **törlesztéses kölcsönöket 300 koronától** kezdődőleg a tőketörlesztést és kamatot magában foglaló félévi részletfizetések ellenében **10—65 évig terjedő időre 4 $\frac{1}{4}$ % alap kamattal.** Magasabb kamatu előző kölcsönök konvertálhatnak. Minden kölcsön a leggyorsabban rendszeren 2 hét alatt készpénzben folyósíttatik.

Leszámitól 6 hónapi lejáratig terjedő bel- és külföldi váltókat, utalványokat és adósleveleket.

Elfogad betéteket könyvecskére, vagy folyószámlára és azokat felmondás nélkül fizeti vissza.

Előleget ad értékpapirokra és betárolt árukra.

Folyószámla hitelt nyújt betáblázásra és más birtosítókra.

Vásárol és elad értékpapirokat külföldi pénzetket; bevált szelvényeket és kisorsolt értékpapirokat; teljesít tőzsdei megbízásokat és átutalásokat; kiállít utalványokat és hitelleveleket bel- és külföldre.

Képviseli a legrégibb és legnagyobb biztosító intézetet a Trieszti általános biztosító társaságot (Assicurazioni Generali) és eszközöl tűz, üveg és jégkár, valamint betörés elleni, végre élet- és baleset elleni biztosításokat a legolcsóbb díjak mellett.

„VASÁRNPAP“

EGYHÁZTÁRSADALMI KÉPES HETILAP,

= AZ ERDÉLYI REFORMÁTUS EGYHÁZKERÜLET EGYHÁZI ÉRTEKEZLETÉNEK KIADÁSA. =

Szerkesztik: **Tóthfalusi József** ref. lelkész és **Paál Gusztáv** ref. koll. tanár, Maros-Vásárhelyt.

Mi a „Vasárnap“ célja?

A „Vasárnap“ célja az, hogy legyen a mi olvasni tudó és olvasni szerető magyar és első sorban erdélyi református magyar véreinknek komoly irányu, egészséges szellemi táplálékot adó, a világ dolgairól helyesen tájékoztató olvasmánya, a melyből tápot merítsen hitének, vallásos szükségletének; megismertesse teendőivel, hogy azok teljesítése által igaz keresztyén magyar ember lehessen.

Hogyan fizessünk elő a „Vasárnapra“?

A „Vasárnap“ előfizetési díja egész évre 4 korona, félévre 2 kor., negyedévre 1 korona. Előfizetünk úgy, hogy a megfelelő előfizetési díjat postán utalványozva a „Vasárnap“ kiadóhivatala címére Maros-Vásárhelyt, Szentgyörgy-utca 9. sz. címre elküldjük. A megrendelést észszerűen eszközölheti mindenki a maga illetékes lelkésze útján is, a ki szívesen fogja az előfizetési díjat hozzánk elküldeni.

Ne hanyagoljuk el a megrendelést, hogy a lap küldésében fennakadás ne álljon elé.

A „Vasárnap“ jutányos áron hirdetések is elfogad.

Ha a szép Maros-Vásárhelyen ügyes bajos dolga, akad ne mulassza el megtekinteni

az ev. ref. Kollegiumi könyvkereskedést

hol az irodalom legujabb termékei állandóan raktáron vannak, ép úgy szakmunkák mindenféle nyelven, imakönyvek egyszerű és pompás diszkötésben, ijtusági könyvek, folyóiratok stb. Bárhol és bárki által hirdetett mű legrövidebb idő alatt — portómentesen — megrendelhető.

Papíráru raktáram a legragyobb, hol olcsó pénzen jó árut kap a t. vevő, mert 100 levélpapír és 100 boríték csinos dobozban csak 60 kr., amelynek eddig 1 frt. 60 kr. volt az ára. — 500 finom fehér irodai papír 2 frt 20 kr. 500 iv fogalmazó papír 1 frt 40 kr. Pecsétviasz, tinta, itatós papír, irónok és számtalan e szakmába vágó, de itt fel nem sorolható cikk a legolcsóbban beszerezhető.

Nagy gondot fordítok tanszerekre és tankönyvekre, népkönyvtárakra, havi részletfizetésre.

Jó és olcsó! ez a jelszó. — Postai megrendelések pontosan eszközöltetnek.

Az ev. ref. kollegiumi könyvkereskedés

MÁRVÁNYI ARTHUR Maros-Vásárhely, Főtér Bál-ház.

ADI ÁRPÁD

≡ KÖNYVNYOMDÁJA ÉS KÖNYVKÖTÉSZETE ≡
MAROS-VÁSÁRHELY. SZÉCHENYI-TÉR.

Ajánlja két nagy gycissajtóval
két amerikai gyorsajtóval, lyukasztó
és több segédgéppel, valamint a leg-
modernebb új betűkkel jól felszerelt

könyvnyomdáját

minden e szakba vágó munkák gyors
és izléses elkészítésére, feltűnő olcsó
árak mellett.

Vidéki megrendelések azonnal esz-
közöltetnek.